

ЛІТЕРАТУРА

1. Генисаретский О.И., Щедровицкий Г.П. Теоретические и методологические исследования в дизайне / Труды ВНИИТЭ. Серия «Техническая эстетика», вып. 61. В 2 ч. – М., 1990.
2. Буров А. Ю. Эргодизайн = эргономика + дизайн или новая дисциплина? // Технічна естетика і дизайн. – Вип. 1 – К.: 2001, с.51 – 55.
3. Голобородько В. М. Ергодизайн: від терміну до стратегії //Технічна естетика і дизайн. – Вип. 2 – К.: 2002.
4. Даниленко В. Я. Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури: монографія. – Харків: ХДАДМ; 2005.
5. Голобородько В. М. До проблеми створення нової стратегії вітчизняної дизайн-освіти // Вісник ХДАДМ.– № 4/ 2008, с.27 – 32.
6. Легенький Ю.Г. Дизайн: культурологія та естетика. – К.: КДУТД, 2001.
7. Рунге В.Ф. История дизайна, науки и техники. Издание в двух томах. – М.: 2006.
8. Пресс М. Власть дизайна: ключ к сердцу потребителя / пер. с англ. – Минск, 2008.

Надійшла 09.07.2010

УДК 378

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ВИПУСКНИКІВ ТЕХНІЧНОГО ВНЗ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

І.О. КОРНЄВА

Київський національний університет технологій та дизайну

У статті розглянуто проблему формування професійної комунікативної компетенції студентів – майбутніх менеджерів, технологів та організаторів виробництва, хіміків-технологів, дизайнерів, швейників, компонентами якої є теоретико-лінгвістична, методична та комунікативна компетенції
Об'єкти та методи дослідження

З розширенням міжнародного співробітництва у рамках економічної та політичної глобалізації кардинально змінились вимоги, які пред'являються сьогодні роботодавцями відносно до випускників українських ВНЗ, у тому числі, технічних спеціальностей. Крім високого професійного рівня сучасний спеціаліст з вищою освітою має володіти достатньо високим рівнем мовної компетенції й надалі у професійній діяльності, яка включає професійний ріст на базі вітчизняних та зарубіжних досягнень, обмін досвідом із зарубіжними колегами, наукові дослідження, тощо. Українському суспільству, яке розвивається, потрібні освічені, моральні, заповзятливі спеціалісти, які можуть самостійно приймати відповідальні рішення у ситуаціях вибору, прогнозуючи їх можливі наслідки; спеціалісти, які здатні до співробітництва; спеціалісти, які вирізняються мобільністю, динамізмом, конкурентивізмом, розвинутою індивідуальністю.

Опитування різних категорій учасників навчально-виховного процесу, проведене Інститутом соціальної і політичної психології АПН України, показало, що більшість із них має чіткі уявлення про якість освіти і визначає її таким чином: розвиток студента як самодостатньої особистості, сформованість

його світогляду, моральних переконань – 40,3%; зв'язок знань із життям, здатність застосовувати їх на практиці – 37,9%; високий рівень одержаних знань–31,9%;позитивна мотивація до знання–28,8%, тощо.

Таким чином, перехід української освіти на новий зміст, нові Державні стандарти вимагає від ВНЗ удосконалення підготовки спеціаліста, компетентного не лише у професійному, а й у комунікативному відношенні. Названим умовам відповідає феномен **комунікативної компетенції** студентів – майбутніх менеджерів, технологів та організаторів виробництва, хіміків-технологів, дизайнерів, швейників.

Тому, щоб наблизити умови навчання у ВНЗ до умов майбутньої професійної діяльності студентів, необхідно надати навчальному процесу чітку виражену професійну спрямованість.

Постановка завдання

Основна мета професійно орієнтованого навчання іноземних мов полягає у підготовці спеціаліста, який володіє іноземною мовою не лише як системою знань і засобом іншомовної комунікації, а й як інструментом своєї професійної діяльності.

Професійна підготовка є системою організаційних і педагогічних заходів, які забезпечують формування в особистості професійної спрямованості знань, навичок, умінь і професійної готовності до такої діяльності. Як складова частина навчального процесу професійна спрямованість створює умови для формування **професійної компетенції** майбутнього спеціаліста.

Поняття комунікативної компетенції було введено Д.Хаймсом. Він визначив її як притаманні людині знання і вміння успішного та ефективного спілкування. На його думку, це також система знань про правила мовленнєвої комунікації, її процедуру, етикет, ритуал, яка відображає взаємодію інтелектуального, соціального і вербального в поведінці комунікантів; інтенцію, тобто мету комунікативного акту; інтерпретанту як можливість реагування та сприйняття; ситуативні фонові знання, тобто знання про ситуацію спілкування та про співрозмовника. Поняття комунікативної компетенції було предметом досліджень І.А.Зязюна, Н.Г.Ничкало, М.В.Розова, Г.С.Монахова та інших. Питанням інтеграції компонентів культури у процесі навчання іноземних мов присвячені роботи В.В.Сафонові, Ю.І.Пасова, Н.Ф.Бориско, Р.Ладо, Х.Ерман, Дж.Хамер, Л.Райт та інших. Проте проблема визначення ролі професійної комунікативної компетенції, розкриття сутності цієї проблеми ще не отримала належної уваги в науці і є недостатньо розробленою. Комунікативно-орієнтоване навчання передбачає формування у студентів комунікативної компетенції, яка вважається сформованою, якщо майбутній фахівець використовує іноземну мову, щоб самостійно отримувати й розширювати свої знання і досвід.

Результати та їх обговорення

Варто зазначити, що існує декілька проблем, з якими на жаль, зустрічається майже кожен викладач іноземної мови, який працює у вищому навчальному закладі, а саме: відсутність у бібліотеці сучасних підручників та посібників (наприклад, деякі спеціальності існують майже 20-70 років, але професійне навчання іноземних мов почалось лише років 10 тому); навчально-методичних комплексів з комп'ютерними програмами; брак фахових двомовних словників; нерівномірний розподіл аудиторного навчального навантаження за семестрами; значно перевищена чисельність студентів в аудиторії під час практичних занять. Початковий рівень знань іноземної мови у студентів однієї й тієї ж групи може значно відрізнятись. Сьогодні ми маємо тенденцію у ВНЗ збільшення обсягу самостійної позааудиторної

роботи студентів у контексті принципів Болонської декларації і недостатніми темпами розробки та впровадження в позааудиторну самостійну роботу дистанційних і мультимедійних технологій навчання.

Сучасний ВНЗ має недостатньо розвинуту форму навчання без достатнього науково-практичного обґрунтування через фінансові проблеми. Як результат цього – низький рівень знань випускників, недостатньо сформовані їх мотиваційні чинники неперервного навчання, які б стимулювали їх до самовдосконалення у сфері їх діяльності впродовж усього життя.

Сьогодні спостерігається стала залежність між професійними успіхами випускників технічних ВНЗ і якістю їхньої підготовки, що здебільшого визначається не обсягом засвоєного ними змісту знань, які швидко змінюються, а рівнем розвитку мислення, уміння самостійно навчатися впровадж життя, здійснювати самоконтроль за виконанням власних дій. Основні напрями та вимоги до сучасної організації професійної підготовки випускників у вищій школі ґрунтуються на положення Конституції України, Законів України «Про вищу освіту» (2002 р.), «Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні» (2003 р.), «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2006-2015 р.р.», Державної програми «Інформаційні та комунікаційні технології в освіті й науці 2006-2010 р.р.», постанови Кабінету міністрів України «Про затвердження Програми розвитку системи дистанційного навчання на 2004-2006 р.р.» та ін. Але, як ми бачимо, єдиної державної політики щодо сучасного ВНЗ не існує, а саме його вектора професійної підготовки, підвищення соціальної, особистісної, практичної значущості такої підготовки випускників. Аналіз проблеми засвідчив, що у вищих навчальних закладах України професійна підготовка випускників переважно розглядалася як така, що спрямована на одержання студентами загальних знань, умінь та навичок без використання індивідуального підходу до розвитку їх особистості залежно від здібностей, можливостей і навчальних досягнень кожного та комплексного підходу до застосування традиційних та комп'ютерно орієнтованих методів, засобів та форм навчання. Не достатньо уваги приділялось формуванню у студентів ідеології неперервної освіти, впровадження інноваційних освітніх стандартів; випереджувальному, інноваційному, інтеграційному та професійно-діяльному характеру змісту професійної підготовки випускників.

Аналіз професійної підготовки випускників КНУТД показав також позитивні фактори, а саме: створення та впровадження у навчальний процес нових типових та робочих програм; підручників, нових методичних вказівок за фахом; комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання – «on-line»; поєднання традиційних і інноваційних методик у навчальному процесі; організацію швидкого доступу студентів та викладачів до інформації в мережі Інтернет; впровадження комп'ютерно орієнтованих методів, електронних навчально-методичних матеріалів та дистанційних форм навчання, тощо.

Висновки

Підвищення значення якості навчання, конкурентоспроможності на ринку праці, швидке оновлення структури і змісту інформаційних технологій, вплив процесів глобалізації, посилення інтегративних тенденцій навчають майбутніх економістів, хіміків, дизайнерів, менеджерів, технологів та організаторів виробництва системам мотиваційних чинників, які спонукають їх оволодіти засобами пізнання, свідомо відноситися до неперервного навчання з технологій, іноземних мов; бути активними у навчально-пізнавальній діяльності з метою формування готовності до професійної діяльності.

Щодо процесу навчання іноземних мов, він спиратиметься на модель комунікативної компетенції студентів – майбутніх випускників, яка передбачає взаємодію структурних (когнітивна,

мотивовано-ціннісна, рефлексивна), та функціональних компоненти (перцептивна, мовно-комунікативна та інтерактивна); зміст навчального курсу з іноземних мов, орієнтованого на професійну сферу, забезпечує формування інструментальних та інтелектуальних засобів міжособистих комунікацій. Комплекс педагогічних умов має спричинити: розвиток у студентів визначених особистих якостей (спрямованість на гуманітарне спілкування, рівноправна та дружня позиція відповідно до партнера, тощо), професійних комунікативних якостей (відповідне оцінювання ситуації та співрозмовника, значущість мовного висловлювання щодо співрозмовника, виявлення адекватної активності в спілкуванні, тощо). Отже, навчання іноземних мов реалізуватиметься на базі комплексно-ситуативного підходу, враховуючи специфіку професійного мислення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Азимов Э.Г., Шукин А.Н., Словарь методических терминов (теория и практика преподавания языков). – СПб: «Златоуст», 1999.
2. Вятютнев М.Н. Понятие языковой компетенции в лингвистике и методике преподавания иностранных языков // Иностранные языки в школе. – М., 1975. – С. 55-64.
3. Мильруд Р.П., Максимова И.Р. Современные концептуальные принципы коммуникативного обучения иностранным языкам // Иностранные языки в школе. – М., 2000. - №4. – С. 9-15
4. Можяева Г.В., Руденко Т.В. Организация учебного процесса при дистанционном образовании. – Томск, 1999. – С. 204-210.
5. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали) / За ред. В.Г. Кременя; Авт.: М.Ф. Степко, Я.Я. Боллобаш, В.Д. Шинкарук, В.В. Грубінко, І.І. Бабин. – Київ-Тернопіль: Вид-во ТДПУ, 2004. – 114с. // <http://www.tspu.edu.ua>.
6. Скалкин В.Л. Структура устной иноязычной коммуникации и вопросы обучения устной речи на иностранном языке // Общая методика обучения иностранным языкам. – М.: Русский язык, 1991. – С. 173-180.
7. Шерстюк О.М. Сучасні підходи щодо викладання іноземних мов // Іноземні мови. – 2000. - №1. – С. 65-72.
8. Hymes, D. On Communicative Competence // C.J. Brumfit and K. Johnson (eds.). The Communicative Approach to Language Teaching. – London, 1979. – p: 5-27.

Надійшла 09.07.2010

УДК 7.012:001.891

ИМИДЖЕВЫЙ ПОДХОД К СОВРЕМЕННОЙ МОДЕ В ПОДГОТОВКЕ ДИЗАЙНЕРОВ ОДЕЖДЫ

Н.И. КУДРЯВЦЕВА, В.С. БАТРАК, О.Ю. БРИЗГУНОВА

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Все частіше дизайн у «моді» пов'язаний із задоволенням гуманітарних потреб — з способом життя, мінливими смаками, культурною значущістю. Нові потреби породжуються сукупністю різноманітних подій тих, що є тенденції. Для ефективного проектування дизайнер одягу, повинен володіти глибоким розумінням контексту в якому йому належить працювати

Многим дизайнерам свойственно врожденное умение находиться на одной волне со средой, людьми и их потребностями, с цветом, формой и материалом; эта своеобразная погруженность в